

Expunere de motive

Valorificarea bunurilor intrate, potrivit legii, în proprietatea privată a statului, este reglementată în prezent prin Ordonanța Guvernului nr. 14/2007 pentru reglementarea modului și condițiilor de valorificare a bunurilor intrate, potrivit legii, în proprietatea privată a statului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și prin Normele metodologice de aplicare a acestei ordonanțe, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 731/2007 republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 1 alin. (1) prevede că "bunurile de orice fel intrate, potrivit legii, în proprietatea privată a statului se valorifică în condițiile prezentei ordonanțe de către Agenția Națională de Administrare Fiscală prin organele de valorificare abilitate, dacă prin lege nu se prevede altfel." Având în vedere caracterul general al reglementării de mai sus și intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, care stabilește reguli generale privind vânzarea bunurilor din domeniul privat, apreciem că este necesară precizarea, printr-o enumerare cu caracter limitativ, a categoriilor de bunuri care se valorifică în condițiile O.G. nr. 14/2007, legea generală fiind reprezentată în prezent de Codul administrativ.

Art. 1 alin. (3) prevede distrugerea bunurilor care nu îndeplinesc condițiile legale de comercializare de către o comisie de preluare și distrugere, fără a se preciza entitatea care numește și convoacă această comisie. De asemenea, se prevede că unul dintre membrii comisiei este reprezentant al deținătorului, deși s-au întâlnit în practică situații în care nu s-a identificat un deținător al acestora sau deținătorul este persoană fizică sau persoană juridică de drept privat; în speță deținătorul nu există în cazul majorității succesiunilor vacante sau a persoanele fizice condamnate private de libertate;

Art. 2 lit. a) definește organele de valorificare astfel : unitățile subordonate Agenției Naționale de Administrare Fiscală, stabilite prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, pentru bunurile intrate în proprietatea privată a statului aflate pe teritoriul României, precum și structurile de specialitate cu atribuții în acest sens din cadrul Ministerului Afacerilor Externe, pentru bunurile intrate în proprietatea privată a statului, care nu se află pe teritoriul României;

Art. 2 lit. b) definește deținătorul ca persoană fizică sau juridică, dar în practică se întâlnesc situații în care calitatea de deținător o au structuri fără personalitate juridică, din cadrul autorităților de drept public;

Art. 4 prevede declararea și predarea bunurilor de către deținători către organele de valorificare, dar au apărut și situații în care nu s-au identificat deținătorii bunurilor intrate, potrivit legii, în proprietatea privată a statului.

Art. 8 alin. (3) prevede că, membrii comisiei de evaluare, precum și ai comisiei de distrugere din cadrul organului de valorificare și ai comisiei de preluare și distrugere de pe lângă deținător, primesc indemnizații lunare stabilite prin ordin al ministrului finanțelor publice, indemnizații care nu se justifică în condițiile în care activitatea desfășurată în cadrul comisiilor reprezintă atribuții de serviciu și se desfășoară în timpul orelor de program.

În prezent, nu este reglementată expres în O.G. nr. 14/2007 și posibilitatea vânzării online a bunurilor intrate, potrivit legii, în proprietatea privată a statului.

Prin prezentul proiect de lege **se propune modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 14/2007 pentru reglementarea modului și condițiilor de valorificare a bunurilor intrate, potrivit legii, în proprietatea privată a statului, după cum urmează:**

- La art. 1 alin. (1), se preiau principalele categorii de bunuri prevăzute la art. 1 din Normele metodologice de aplicare a O.G. nr. 14/2007, aprobate prin H.G. nr. 731/2007, respectiv:

"(1) Bunurile intrate, potrivit legii, în proprietatea privată a statului care se valorifică în condițiile prezentei ordonanțe de către Agenția Națională de Administrare Fiscală, prin organele de valorificare competente, denumite în continuare bunuri intrate în proprietatea privată a statului, sunt:

a) bunurile intrate în proprietatea privată a statului în temeiul legii, al hotărârilor judecătorești definitive sau al deciziilor organelor împuternicite să dispună confiscarea, dacă deciziile, respectiv procesele-verbale sau alte acte prin care s-a dispus intrarea în proprietatea privată a statului nu au fost contestate în termenul legal sau au fost contestate și contestația a fost respinsă prin hotărâre judecătorească definitivă;

b) bunurile care provin din moșteniri vacante deschise anterior intrării în vigoare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare;

c) bunurile abandonate în favoarea statului la autoritatea vamală;

d) bunurile considerate abandonate în condițiile art. 3 alin. (7).

e) sumele consemnate în orice scop de către persoane fizice sau juridice, la dispoziția organelor judiciare, pentru care s-a dispus restituirea și nu s-a cerut ridicarea de către cei care le-au depus sau care erau îndreptățiți să le ridice, în termenul de prescripție prevăzut de legislația în vigoare.

f) bunurile intrate în proprietatea privată a statului, pentru care nu se identifică un titular al dreptului de administrare conform prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ sau care nu intră sub incidența unor legi speciale.

Fața de acest aspect, reținem în prezent situația terenurilor proprietate privată a statului care au făcut obiectul dreptului de folosință gratuită al cooperativelor meșteșugărești, reglementat de-a lungul timpului de o serie de acte normative, între care amintim Decretul Marii Adunări Naționale nr. 244/1955 privind reglementarea transmiterii unor bunuri imobile proprietatea statului către unitatile cooperatiste (abrogat), Legea nr. 14/1968 privind organizarea și funcționarea cooperației meșteșugărești (abrogată), Decretul-lege al Consiliului Frontului Salvării Naționale nr. 66/1990 privind organizarea și funcționarea cooperației meșteșugărești (abrogat), cu modificările și completările ulterioare, în prezent fiind în vigoare Legea nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperației.

Astfel, prin art. 1 din Decretul Marii Adunări Naționale nr. 244/1955, s-a stabilit că “terenurile proprietatea statului, aflate în administrarea comitetelor executive ale sfaturilor populare, necesare pentru construcții unităților cooperatiste, pot fi transmise fără plată și fără termen în folosința acestora, prin decizia comitetului executiv al sfatului popular regional, respectiv a Comitetului Executiv al Sfatului Popular al Capitalei, date la propunerea comitetului executiv al sfatului popular deținător al terenului.”

De asemenea, Legea 14/1968 prevedea că “bunurile mobile și imobile, mijloace fixe, proprietatea organizațiilor cooperației meșteșugărești pot fi transmise în proprietate sau date în folosință, numai cu plată, în condițiile prevăzute în statute” (art. 19), statul sprijinind, prin organele sale, organizațiile cooperației meșteșugărești în realizarea obiectivelor lor, printre altele, cu “atribuirea de terenuri în folosință din fondul funciar de stat” (art. 21).

În prezent, o mare parte a cooperativelor meșteșugărești înființate și reorganizate în baza legislației anterior menționate și-au încetat activitatea, iar eventualele construcții aflate în proprietatea acestora edificate pe terenuri proprietate privată a statului au fost înstrăinate către diferite persoane, fără a fi înștiințate autoritățile administrației publice cu privire la teren sau a li se preda aceste terenuri. În această situație, terenurile respective nu mai pot face obiectul Legii nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperației, fiind necesară valorificarea acestora.

Prin art. 363 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ s-au stabilit reguli speciale privind procedura de vânzare a bunurilor din domeniul privat, reglementându-se că “oportunitatea vânzării bunurilor din domeniul privat al statului și organizarea licitației publice se realizează de către autoritățile prevăzute la art. 287 [Guvern, prin ministerele de resort sau prin organele de specialitate ale administrației publice centrale din subordinea Guvernului sau a ministerelor de resort, după caz, pentru bunurile aparținând domeniului public al statului], cu excepția cazurilor în care prin lege se prevede altfel”.

Cu titlu de exemplu, precizăm că în prezent există acte normative care reglementează modalitatea de valorificare a unor categorii de bunuri proprietate privată a statului, între care amintim Legea nr. 550/2002 privind vânzarea spațiilor comerciale proprietate privată a statului și a celor de prestări de servicii, aflate în administrarea consiliilor județene sau a consiliilor locale, Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 68/2008 privind vânzarea spațiilor medicale proprietate privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale și Legea nr. 152/1998 privind înființarea Agenției Naționale pentru Locuințe, competența de valorificare a acestor categorii de bunuri aparținând autorităților administrației publice locale.

În ceea ce privește atribuirea în folosință gratuită a organizațiilor cooperatiste (care și-au încetat existența) a terenurilor proprietate a statului, în baza legislației menționate mai sus, în ordinea juridică anterioară anului 1990 competența a aparținut sfaturilor populare de pe raza administrativ-teritorială pe care era amplasat bunul imobil.

Prin urmare, autoritățile administrației publice locale au sarcina clarificării regimului juridic al imobilelor respective și de a le preda, împreună cu documentele care fac dovada proprietății statului și a deținerii dreptului de folosință de către o societate cooperativă, organelor de valorificare ale statului. În situația în care alte persoane (de exemplu, lichidatorul judiciar al societății cooperative, cumpărătorul activelor societății, notar, oficiul de cadastru și publicitate imobiliară etc.) dețin documente sau informații cu privire la terenurile proprietate privată a statului care nu mai sunt în folosința unei societăți cooperative ca urmare a încetării existenței acesteia, acestea sunt obligate, la solicitarea autorităților administrației publice locale, să le comunice.

A fost adăugată lit. "g) sumele de bani în lei și în valută convertibilă, titlurile de valoare și orice active necorporale, intrate în proprietate privată a statului prin modalitățile prevăzute de lege."

Față de categoriile prevăzute în prezent la art. 1 din Normele metodologice de aplicare a O.G. nr. 14/2007, aprobate prin H.G. nr. 731/2007, se propune renunțarea la:

a) bunurile care provin din donații, cu excepția celor afectate de clauze derogatorii, deoarece această categorie, prin frecvența apariției nu necesită reglementări cu caracter special în raport cu regulile din Codul Administrativ privind exercitarea dreptului de proprietate privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale;

b) bunurile mobile părăsite ai căror proprietari sunt neidentificați, predate pe bază de proces-verbal organelor de poliție, sau bunurile mobile descoperite de organele poliției de frontieră în zonele de competență, care nu au fost reclamate de proprietari timp de un an de la data predării și a căror valorificare nu este reglementată prin alte acte normative specifice, precum și cele ai căror proprietari sunt cunoscuți, însă există indicii temeinice, determinate de natura bunurilor sau a împrejurărilor în care au fost găsite, din care rezultă intenția neechivocă a proprietarului de a renunța la dreptul de proprietate asupra acestora, deoarece reglementarea bunurilor găsite, prin Legea nr. 287/2009 privind Codul Civil (art. 941 - 947) este diferită, respectiv acestea nu mai intră în proprietatea statului;

c) bunurile considerate abandonate sau fără stăpân prin efectul unor acte normative, precum și cele cărora le sunt aplicabile prevederile art. 477 din Codul Civil, deoarece Vechiul Cod Civil este abrogat, iar conform Noului Cod Civil, bunurile abandonate sau fără stăpân nu mai intră în proprietatea statului;

d) orice alte bunuri mobile și imobile intrate în proprietatea privată a statului, categorie eliminată deoarece în prezent legea generală care reglementează exercitarea dreptului de proprietate privată a statului este Codul Administrativ.

- la art. 1 alin. (3) se reglementează distrugerea bunurilor care nu îndeplinesc condițiile de comercializare pe cheltuiala persoanelor fizice sau juridice de la care au fost confiscate, a deținătorilor sau a organelor de valorificare. Având în vedere faptul că deținător poate fi o persoană fizică sau juridică de drept privat, alta decât cea de la care s-au confiscat bunurile, cheltuielile de distrugere nu pot rămâne în sarcina acesteia și se efectuează de organul de valorificare.

Totodată, se prevede recuperarea cheltuielilor de distrugere de la persoanele fizice sau juridice de la care se confiscă bunurile, având în vedere faptul că pot exista situații în care persoane fizice sau juridice introduc intenționat pe teritoriul național bunuri care nu îndeplinesc condițiile de comercializare, de exemplu deșeuri.

Astfel, s-a prevăzut că bunurile care nu îndeplinesc condițiile legale de comercializare vor fi distruse pe cheltuiala deținătorului, dacă acesta este o autoritate de drept public, alta decât organul de valorificare sau pe cheltuiala organului de valorificare, în cazul în care deținătorul este persoană fizică sau juridică de drept privat, sau nu există. În cazul bunurilor confiscate, deținătorul – autoritate de drept public sau, după caz, organul de valorificare, recuperează cheltuielile de distrugere de la persoanele fizice sau juridice de la care s-au confiscat bunurile.

De asemenea, se reglementează componența comisiei de preluare și distrugere și atribuțiile acesteia, respectiv selectarea bunurilor care îndeplinesc condițiile de comercializare și pe cele care nu le îndeplinesc, precum și distrugerea celor care nu le îndeplinesc, având în vedere faptul că forma actuală a O.G. nr. 14/2007 conține dispoziții insuficiente cu privire la activitatea acestei comisii.

- La art. 1 alin. (6) se reglementează constituirea și convocarea comisiei de preluare și distrugere printr-un act cu caracter de dispoziție al deținătorului, deoarece calitatea de deținători o pot avea diverse instituții publice/structuri din cadrul acestora care pot emite documente cu caracter de dispoziție, cu titulatură diferită (ordin, decizie, dispoziție, etc) În cazul în care deținătorul este persoană fizică, persoană juridică de drept privat sau nu există, comisia se constituie printr-un act cu caracter de dispoziție al organului de valorificare și nu conține un reprezentant al deținătorului, iar eventualele cheltuieli de distrugere le acoperă organul de valorificare din încasările aferente acestei activități; în cazul succesiunilor vacante, a persoanele fizice condamnate, private de libertate survine în mod frecvent situația inexistenței deținătorului;

- La art. 2 lit.a) organele de valorificare sunt definite ca "structuri competente" ale A.N.A.F., stabilite prin ordin de Președinte A.N.A.F., față de "unități subordonate", întrucât potrivit prevederilor H.G. nr. 884/2018 coroborate cu dispozițiile O.P.A.N.A.F. nr. 1080/2019 organele de valorificare sunt structuri teritoriale din cadrul Direcției operative de valorificare bunuri confiscate din cadrul Direcției generale executări silite cazuri speciale din aparatul propriu al ANAF;

- La art.2 lit.b) s-a redefinit noțiunea de deținător, pentru evidențierea mai clară a celor trei situații posibile, respectiv persoană fizică, persoană juridică de drept privat sau structura competentă din cadrul autorităților de drept public;

S-au introdus lit. c) și d):

"c) autoritatea de drept public – autoritatea administrației publice care acționează pentru organizarea executării sau executarea în concret a legii sau prestarea serviciilor publice care în exercitarea competențelor administrază și gestionează bunuri intrate în proprietatea privată a statului;

d) act cu caracter de dispoziție - act de autoritate emis de conducătorul autorității de drept public, potrivit legii de organizare și funcționare proprii, emis în exercitarea atribuțiilor."

- La art. 21 se înlocuiește sintagma "arondarea teritorială a deținătorilor de bunuri" cu sintagma "competența teritorială a organelor de valorificare" deoarece în practică s-au identificat numeroase situații (succesiuni vacante, persoane condamnate private de libertate) în care bunurile pentru care nu există deținători intră sub incidența prevederilor O.G. nr. 14/2007;

- La art. 3 înlocuirea sintagmelor "hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă, respectiv irevocabilă" cu sintagma " hotărâre judecătorească definitivă", precum și corelarea alineatelor 5 și 7 cu alineatele 3 și 4, cu privire la entitățile ce desfășoară procedura de notificare reglementată la acest articol, respectiv includerea organului de valorificare, care este omis.

- La art. 4 alin.1 introducerea unui termen pentru convocarea de către deținător-autoritate de drept public, prin structura competentă, a comisiei de preluare și distrugere, respectiv în primele 15 zile lucrătoare ale lunii în curs pentru toate bunurile cu privire la care a primit documente, în cursul lunii anterioare, care atestă intrarea în proprietatea privată a statului a acestora, motivat de numărul mare de deținători și lipsa de personal, mijloace de transport, distanțe mari, care impun desfășurarea acestor comisii pe o perioadă determinată de timp, evitându-se astfel cheltuielile suplimentare. Totodată se reduce termenul de declarare a bunurilor care îndeplinesc condițiile de comercializare de la 10 zile la 5 zile.

- La art. 4 alin. 2 se reglementează față de prevederile actuale preluarea bunurilor intrate în proprietatea privată a statului de către organul de valorificare pe cheltuiala sa de la deținătorii persoane fizice sau juridice de drept privat, deoarece reglementarea unor cheltuieli în sarcina unor astfel de deținători nu poate fi justificată din punct de vedere constituțional, cu atât mai mult cu cât această obligație survine la momentul la care bunul este deja intrat în proprietatea privată a statului.

Totodată, s-a reglementat ca prevederile acestui alineat, cât și ale art. 1 alin. (3) să nu fie aplicabile A.N.A.B.I..

- S-a introdus art. 4 alin. 3 care prevede că " În cazul bunurilor intrate în proprietatea privată a statului, în baza unui titlu de proprietate, care nu au deținători, organele de valorificare competente vor efectua toate demersurile necesare pentru a intra în posesia acestora și pentru a le valorifica, efectuând toate activitățile prevăzute în prezenta ordonanță, în lipsa deținătorului." Se are în vedere situația că, în numeroase cazuri, bunurile intrate în proprietatea privată a statului nu au deținători, mai ales în cazul succesiunilor vacante și al bunurilor confiscate de la persoane condamnate la pedepse privative de libertate;

- La art. 5 alin.1 s-a eliminat o nouă definiție a deținătorului (persoane fizice sau juridice), redundantă, în condițiile în care acesta este definit la art. 2 lit.b).

- La art. 5 alin. (4) s-a modificat termenul de virare la bugetul statului, respectiv în primele 5 zile lucrătoare ale lunii următoare celei în care au fost încasate, pentru a oferi posibilitatea entității care valorifică bunurile de a acoperi din sumele încasate cheltuielile efectuate.

- Se abrogă art. 6 alin. (1) deoarece prevederile sale sunt preluate și detaliate la alin. (2)

- La art. 6 alin. (2) se modifică termenul de predare de către deținători a bunurilor de îndeplinesc condițiile legale de comercializare, respectiv de la 10 la 15 zile lucrătoare, pentru a oferi mai mult timp acestora în vederea asigurării logisticii necesare predării/preluării.

- La art. 6 alin. (3) s-a extins termenul pentru evaluarea bunurilor, având în vedere volumul mare de bunuri supuse evaluării și lipsa logisticii necesare în vederea deplasării membrilor comisiei de evaluare. Se introduce un ordin al președintelui A.N.A.F. care reglementează activitatea de evaluare a comisiei;

- La art. 6 alin. (4) s-a reglementat situația în care evaluarea privește bunuri pentru care nu există deținător sau acesta este persoana fizică sau persoană juridică de drept privat, situație în care comisia de evaluare nu are în componență reprezentantul deținătorului;

- La art. 7 înlocuirea sintagmelor "hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă, respectiv irevocabilă" cu sintagma " hotărâre judecătorească definitivă"

- La art. 7 alin. (2) s-a adăugat obligația organului care a dispus măsura confiscării de a transmite solicitarea sau acordul de valorificare către organul de valorificare, pentru a verifica îndeplinirea condiției de a exista aceste documente.

- Abrogarea art. 8 alin. (3) din O.G. nr. 14/2007, pentru eliminarea indemnizațiilor lunare acordate membrilor unor comisii implicate în activitatea de valorificare, prevăzute la articolul și alineatul menționate, aceste indemnizații având caracter nejustificat în condițiile în care activitatea comisiilor intră în atribuțiile de serviciu ale membrilor acestora și se desfășoară în cadrul orelor de program;

- La art 9 alin. (1) și la art. 91 alin. (1) s-au reglementat metodele de valorificare a bunurilor mobile și imobile, respectiv prin agenții imobiliare, case de licitații, site-uri specializate în promovarea și vânzarea de bunuri în mediul online prin licitații online organizate prin mijloace electronice sau magazin online, brokeri în domeniul pieței bursiere, metode necesare vânzării cu celeritate a bunurilor, având în vedere faptul că în prezent se utilizează un număr redus de metode de valorificare, cu un caracter relativ restrictiv în privința posibilităților de desfacere a bunurilor și inadaptate noilor posibilități oferite de societatea informațională;

- La art. 11 alin.(1) și alin.(3) s-a modificat termenul de virare a sumelor încasate din valorificarea bunurilor la bugetul statului, de la 5 zile lucrătoare de la încasare, la primele 5 zile lucrătoare ale lunii în curs, pentru luna anterioară, pentru asigurarea virării sumelor în timp util, precum și pentru a asigura posibilitatea acoperirii, în acest interval, a cheltuielilor de valorificare prin deducere din încasări;

- Introducerea unui set de dispoziții tranzitorii rezultate din necesitatea clarificării modului de aplicare în timp a modificărilor aduse O.G. nr. 14/2007.

Față de cele prezentate, am inițiat propunerea legislativă anexată, pe care o supunem spre aprobare Parlamentului.

Inițiator,

Senator E. TEODOROVICI